

Biobased Economy info sheet

REACH en de biobased economy

Deze info sheet geeft informatie over de Europese REACH verordening (Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische stoffen). De gegevens komen uit de studie "REACH en de biobased economy; achtergrond en consequenties", geschreven door B. de Klerk van het Platform Bio-based Business en D. van Es van WUR-A&F, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van LNV.

Invoering van REACH

Op 1 juni 2007 is de Europese verordening REACH van kracht geworden. REACH staat voor Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische stoffen. Als gevolg hiervan is de verantwoordelijkheid voor de veilige productie en het gebruik van stoffen in de Europese Unie verschoven naar het bedrijfsleven. De REACH verordening geldt voor zowel petrochemische als natuurlijke grondstoffen en hun derivaten, zodra deze in meer dan 1 ton/jaar worden geproduceerd of geïmporteerd door 1 producent. De REACH verordening geeft op geen enkele wijze voorrang aan (derivaten van) hernieuwbare grondstoffen, behalve dat 60 natuurlijke grondstoffen zijn vrijgesteld van registratie vanwege hun intrinsieke veilige eigenschappen. De komende jaren zullen, volgens de huidige verwachtingen, meer dan 30.000 stoffen geregistreerd moeten worden. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van REACH en het opstellen van bijbehorende wetgeving ligt bij de lidstaten zelf. Het Europees Chemisch Agentschap (European Chemical Agency, ECHA) zal administreren, voorstellen doen en besluitvorming voorbereiden op Europees niveau over beperkingen en verbod van stoffen.

Consequenties voor bedrijven

Het is niet direct duidelijk welke kansen REACH biedt voor commerciële activiteiten. Bedrijven zullen dit zelf moeten inventariseren, afhankelijk van hun huidige producten en markt. Wel kan het volgende gezegd worden over mogelijke kansen:

- Vanaf 1 december 2008 wordt duidelijk welke stoffen geregistreerd gaan worden: voor momenteel gebruikte stoffen die niet geregistreerd gaan worden zoekt de markt wellicht een alternatief.
- Vanaf 2011 zal de markt vervanging zoeken voor "zorgwekkende stoffen"
 - REACH stelt beperkingen aan de toepassing van diverse stoffen in verband met toxiciteit.
 - In de loop van 2009-2010 worden richtlijnen verwacht m.b.t. de beperking van de toepassing van toxische en verdachte stoffen. Dit wordt geprioriteerd op basis van volume, toepassingsgebied (blootstelling) en risico. Toxische stoffen dienen zelfs verboden te worden indien

aangetoond kan worden dat er (zowel technisch als economisch) haalbare alternatieven zijn. Investerings in productinnovatie kunnen hier dus een versnellend effect hebben.

Op dit moment kunnen geen concrete verwachtingen worden uitgesproken m.b.t. kansen voor bepaald type bedrijvigheid in Nederland in verband met het van kracht worden van REACH. Interviews met Nederlandse bedrijven tonen aan dat bedrijven die momenteel actief bezig zijn met REACH zich voornamelijk beperken tot hun huidige productenpakket en huidige grondstoffen en leveranciers.

REACH en hernieuwbare (grond)stoffen

De impact van de invoering van REACH op de Nederlandse en Europese industrie zal groot zijn, maar minder negatief dan in eerste instantie werd aangenomen. Voor hernieuwbare (grond)stoffen lijkt REACH neutraal uit te pakken: ze zullen grotendeels hetzelfde worden behandeld als petrochemische stoffen. Daarentegen zouden 'nieuwe' hernieuwbare (grond)stoffen mogelijk nadeel kunnen ondervinden door de relatief kleine hoeveelheid beschikbare informatie m.b.t. bijvoorbeeld toxiciteit. Bedrijven die voor deze studie geïnterviewd zijn geven aan dat op dit moment de invoering van REACH geen reden is om actief dan wel preventief de bestaande petrochemische (grond)stoffen te gaan vervangen door hernieuwbare (grond)stoffen.

Toch kunnen kansen gecreëerd worden voor biobased (grond)stoffen door veranderingen in de chemische industrie die gepaard gaan met de implementatie van REACH te combineren met andere vraagstukken:

- Vervanging van verdachte/ongewenste stoffen in het kader van REACH.
- Reductie van CO₂ emissies
- Verminderde afhankelijkheid van fossiele grondstoffen
- Verminderde afhankelijkheid van grondstoffen aanvoer uit instabiele regio's
- Stimulering van de biobased economy/bioraffinage
- Integratie met snelle opkomst biobrandstoffen

Ook gericht overheidsbeleid zou het gebruik van hernieuwbare grondstoffen kunnen stimuleren. Zo kunnen er meer alternatieven ontwikkeld worden op basis van hernieuwbare grondstoffen en kunnen "zorgwekkende stoffen" sneller verboden worden.

